

Petrić počinje raspravljanje od pojma *dijanoja* – koji ne prevodi na latinski, nego transliterira. *Dijanoja* je temeljna za razumijevanje pojma dijalektike. Petrić je definira s Platonom kao *razgovor duše sa samom sobom*. Djelatnost dijanoje je $\delta\iota\alpha\nu\omicron\epsilon\iota\sigma\theta\alpha\iota$, misliti, u smislu imati svijest o nečemu ili spoznaju o nečemu. *Dijanoja*, svijest o nečemu ili spoznaja nečega je *razgovor*, tj. odvija se u obliku postavljanja pitanja i odgovaranja na ta pitanja. Ako se vodi u duši, taj je razgovor bez glasa, ali on se može odvijati i na glas između više sugovornika, tada je djelatnost *raspravljanje*, $\delta\iota\alpha\lambda\acute{\epsilon}\gamma\epsilon\sigma\theta\alpha\iota$. Vještina tog razgovora, raspravljanja, vođenja dijaloga, zove se *dijalektika*. Ovako određena dijalektika nije svaka formalna logika, nego je svojevrsni opis spoznaje, odnosno spoznajnog procesa. Do spoznaje, mišljenja predmeta dolazimo postavljajući pitanja o predmetu i odgovarajući na ta pitanja, bez obzira na to da li se to pitanje-odgovaranje odvija u pojedinačnoj duši (čovjeku) ili između više onih koji pitaju i odgovaraju. U tom određenju pojma *dijanoja* i pojma dijalektike *nema razlike*, tvrdi Petrić, između Platona i Aristotela.

Razlike počinju kada se postavi pitanje o *koristi* dijalektike, odnosno o tome čemu ona služi ili što se njome spoznaje. Korist dijalektike izlaže Aristotel, po Petriću, na sljedeći način: dijalektika je korisna 1) da bi se moglo obrazlagati o svakom predmetu; potom 2) za dijaloško prepiranje da se nabroje tuđa mišljenja tako da se sporenje vodi o tuđim mišljenjima, a ne o vlastitim; u okviru tih tuđih stavova utvrdit će se za jedno da je dobro, a za drugo da nije dobro. 3) Treća je korist u formulaciji dvojbi *za* (*pro*) i *protiv* (*contra*) neke teze. Formuliranjem dvojbi lakše će se odrediti što je istina.

Druga i treća korist dijalektike, kako ju je Aristotel formulirao, veliko je zlo, tvrdi Petrić, koje vlada u redovničkim, pa i talijanskim školama. Oni koji na taj način rabe dijalektiku misle da su filozofi, ali to je sasvim suprotno istini.

Druga korist dijalektike kako je Aristotel izlaže, obično se tumači kao zaključivanje *na temelju vjerojatnih premisa* ($\acute{\epsilon}\xi\ \acute{\epsilon}\nu\delta\acute{o}\xi\omega\nu$), no Petrić to tumači kao: zaključivanje *na temelju onoga što se općenito smatra*, na temelju *tuđih shvaćanja, mnijenja*. Čini se da tu Petrić dobro naslućuje i da nije daleko od istine. S jedne